Những kẻ man di trước đền thờ: Thượng Hải và Bắc Kinh vừa chôn vùi canh bạc cuối cùng của Đế chế như thế nào

Bởi Frank , 17 Tháng 5 2026

Những kẻ man di trước đền thờ: Thượng Hải và Bắc Kinh vừa chôn vùi canh bạc cuối cùng của Đế chế như thế nào

Tác giả: Frank Dumon

> Là một ông già từng có đặc ân được bước đi trên những cánh đồng lúa của Việt Nam và những con phố nhộn nhịp của Bangkok, tôi đã học được cách nhận biết sự khác biệt giữa quyền lực xây dựng và quyền lực hủy diệt. Một bên là dòng sông lặng lẽ, kiên nhẫn; bên còn lại là cơn bão ồn ào, nhất thời. Tuần qua, từ phòng làm việc cách xa nơi chiến sự, tôi đã chứng kiến cơn bão đó—thứ được gọi là Đế chế Hoa Kỳ—lao vào những bức tường thành cổ kính của nền văn minh châu Á.

Bản ghi cuộc trò chuyện giữa Danny Haiphong và Pepe Escobar vô song, được ghi hình trực tiếp từ thủ đô tương lai của thế giới, Thượng Hải, đã xác nhận điều mà nhiều người trong chúng ta từ lâu vừa lo sợ nhưng cũng vừa âm thầm hy vọng: cái gọi là "chiến lược Thế chiến 3" của nhà nước ngầm Mỹ không chỉ bị thách thức. Nó đã bị xóa sổ. Bị xóa sổ không phải bởi một quả tên lửa, mà bởi một bài học bậc thầy về

sự kiên nhẫn chiến lược, chiều sâu văn hóa và sự phẫn nộ thầm lặng của một khối Bán cầu Nam không còn chấp nhận quỳ gối nữa.

Hai thủ đô, Một thông điệp: “Chúng ta là tương lai”

Hãy bắt đầu với địa lý, bởi vì đế chế luôn lãng quên địa lý. Escobar, người dẫn đường cho chúng ta qua mê cung đa cực này, nhắc nhở rằng châu Á ngày nay có hai thủ đô. Thủ đô thứ nhất là Bangkok—linh hồn của quyền lực mềm, dịch vụ và thiên văn học. Nhưng thủ đô thứ hai, trái tim đang đập của tương lai công nghiệp - công nghệ, chính là Thượng Hải.

Đi dạo bên bờ sông Hoàng Phố được hồi sinh, người ta có thể cảm nhận được điều đó: tương lai không phải là một vùng ngoại ô của Mỹ. Đó là một tuyến tàu cao tốc từ Bắc Kinh đến Vientiane (tôi đã ở đó vào tháng Hai). Đó là chiếc điện thoại gập ba của Huawei khiến Thung lũng Silicon phải lắp bắp. Trong khi Washington ám ảnh về việc sẽ đánh bom đường ống dẫn dầu nào tiếp theo, Thượng Hải đang thảo luận về việc thực hiện kế hoạch 5 năm: cách tái tổ chức trí tuệ nhân tạo, cách đào tạo lại hàng triệu công nhân bị mất việc do tự động hóa, cách giữ gìn sự gắn kết xã hội trong một xã hội đang chuyển dịch nhanh hơn bất kỳ xã hội nào trong lịch sử nhân loại.

Thông điệp từ Bắc Kinh gửi đến Donald Trump—được bao bọc trong nhung lụa và những bữa tiệc quốc yến tại Đàn Tế Trời (Thiên Đàn)—vừa tàn nhẫn lại vừa tao nhã. Chủ tịch Tập Cận Bình đã tặng phái đoàn Mỹ một cụm từ duy nhất: sự ổn định chiến lược mang tính kiến tạo. Đối với những ai trong chúng ta còn nhớ về Chiến tranh Lạnh, điều này nghe có vẻ hợp lý. Nhưng đối với đế chế Mỹ, đó là một điều bất khả thi. Hoa Kỳ không "kiến tạo"; họ là kẻ "vắt kiệt". Họ không "chiến lược"; họ hỗn loạn, bị thúc đẩy bởi những dòng tweet lúc 3 giờ sáng của một ông trùm bất động sản. Và họ chắc chắn không quan tâm đến "sự ổn định"; họ vận hành bằng nhiên liệu của sự hỗn loạn thường trực, những lời dối trá và việc thay đổi chế độ.

> Người Trung Quốc không chỉ tiếp đón Trump. Họ đã đồng hóa ông ta. Họ để "Hoàng đế của vùng đất Man di", vây quanh bởi đoàn lữ hành gồm các CEO trị giá 10 nghìn tỷ đô la của ông ta, đi bộ qua Tử Cấm Thành trong khi lịch sự nhắc nhở

ông ta rằng những cái cây đó đã 400 năm tuổi. Lâu đời như chính quốc gia của ông ta. Sự sỉ nhục về mặt văn hóa là hoàn toàn. Và những người Mỹ—Larry Fink, Musk, và đoàn tùy tùng—thậm chí còn không nhận ra. Họ không kết nối giao lưu. Họ không dùng phiên dịch. Họ ngồi trong bữa tiệc quốc yến như những kẻ quê mùa ở tỉnh lẻ, không thể trò chuyện với giới tinh hoa Trung Quốc tại chính bàn ăn của mình. Đây không phải là ngoại giao. Đây là hành vi của một bá quyền đang suy tàn đã quên mất cách lắng nghe.

Thảm họa BRICS và Sự trỗi dậy của những bên tỉnh táo

Nhưng chúng ta đừng ngây thơ. Con đường dẫn đến một thế giới đa cực không phải là một đường thẳng. Escobar không hề e dè khi nói về hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao BRICS tại New Delhi. Theo lời ông, đó là một "thảm họa lớn". Và tại sao? Bởi vì đế chế chống trả không chỉ bằng các tàu sân bay mà còn bằng các thế lực ủy nhiệm ngay bên trong các thể chế của Bán cầu Nam.

Chúng ta đã thấy những trò chơi mờ ám của Thủ tướng Modi. Chúng ta đã thấy UAE, một thành viên chính thức của BRICS, hoạt động như một con ngựa thành Troy cho tam giác phục quốc Do Thái - Hindu - Wahhabi mà Escobar đã chỉ ra một cách chính xác là độc hại. Sự căng thẳng giữa các bộ trưởng ngoại giao Iran và UAE lớn đến mức suýt dẫn đến ẩu đả. Và nhà lãnh đạo ở đâu? Chính là Sergey Lavrov, bộ trưởng ngoại giao Nga, với vẻ mặt nghiêm nghị và thực tế, đã tuyên bố một điều hiển nhiên: Hoa Kỳ là bên không có khả năng thực hiện thỏa thuận. Bạn không thể giao kèo với một thế lực nói dối dễ dàng như hơi thở.

Ấy vậy mà, từ đống đổ nát của hội nghị thượng đỉnh Delhi hỗn loạn đó, một cấu trúc mới đang định hình. Hãy nhìn vào bốn cường quốc Sunni. Ai Cập (trong BRICS), Pakistan (đang gõ cửa), Ả Rập Xê-út (đang đặt cược phòng ngừa), và Thổ Nhĩ Kỳ (với Erdogan, người không được ai tin tưởng nhưng lại quá quyền lực để có thể ngó lơ). Họ đang liên kết lại với nhau không phải vì họ yêu mến Iran, mà vì họ nhìn thấy tương lai. Cảng Gwadar hiện đang hoạt động như một cảng của Iran. Các tàu chở dầu của Trung Quốc đã cập cảng Chabahar. Hành lang Kinh tế Trung Quốc - Pakistan (CPEC) đang biến bản đồ Tây Á thành một mạng lưới phụ thuộc lẫn nhau mà không một quả bom phá hầm nào có thể gỡ bỏ.

Đây mới là câu chuyện thực sự. Trong khi Mỹ lên kế hoạch biến eo biển Hormuz thành một trạm thu phí cho đồng đô la đang sụp đổ của mình, Trung Quốc và Nga đơn giản là đi vòng qua nó. Họ đang xây dựng các hành lang trên bộ. Lạy Chúa, họ thậm chí đang điện khí hóa Triều Tiên. Hãy tưởng tượng điều đó: Pepe Escobar xác nhận rằng Nga và Trung Quốc đang phối hợp để đưa đường sắt cao tốc và xe điện Trung Quốc đến các đường phố ở Bình Nhưỡng. Biên giới giữa Triều Tiên và Trung Quốc sẽ sớm trông giống như biên giới giữa Thụy Sĩ và Ý. Đó chính là chiến thắng của sự phát triển trước sự hủy diệt.

Câu đố hóc búa mang tên Kagan và Đảng Chiến tranh Không hồi kết

> Trở lại Washington, bè lũ chuột nhắt đang nháo nhào chạy trốn. Danny Haiphong gợi lên trường hợp hấp dẫn của Robert Kagan—kẻ tân bảo thủ của những kẻ tân bảo thủ, kết hôn với Victoria Nuland, người phụ nữ đã trực tiếp phát bánh quy trong cuộc đảo chính Maidan. Kagan hiện đang viết trên tờ The Atlantic về thất bại của nước Mỹ. Ông ta nhìn thấy thế chiếu tướng. Ông ta biết rằng dự án về một "Thế kỷ Mỹ mới" đã sụp đổ nhanh chóng như một chiếc trực thăng bốc cháy.

Nhưng đừng nhầm lẫn sự hoảng loạn của họ với sự đầu hàng. Như Escobar cảnh báo, những người này không biết đến sự hối lỗi. Họ là những kẻ sát nhân. Họ đang tái lập các kế hoạch cho cuộc chiến mãi mãi chống lại thế giới Hồi giáo, chống lại Nga, chống lại Trung Quốc. Vụ ném bom gần đây vào một kẻ được gọi là thủ lĩnh ISIS ở Nigeria chỉ là một vở kịch. Những thông tin rò rỉ về việc ném bom các cơ sở hạt nhân của Iran là những tiếng thở dốc cuối cùng của một tổ hợp công nghiệp quân sự đã cạn kiệt các mục tiêu dễ dàng.

> Tuy nhiên, cục diện đã thay đổi. Leon Panetta, một người đại diện cho thế hệ CIA cũ, thừa nhận rằng Iran đang "gí súng vào đầu nước Mỹ" ở eo biển Hormuz. Sự khác biệt là giờ đây, Trung Quốc và Nga đang giữ chiếc áo chống đạn. Khi Putin gặp nhà ngoại giao Iran Araghchi tại St. Petersburg, ông đã dùng hai từ cụ thể. Không phải "chiến tranh". Không phải "thỏa hiệp". Mà là **Chủ quyền và Độc lập**.

Đó là ngôn ngữ của Khối Bán cầu Nam. Đó là ngôn ngữ tôi từng được nghe ở các ngôi làng tại Lào, nơi những người nông dân sẽ mỉm cười và mời trà bất chấp những quả bom bi còn sót lại từ Cuộc chiến Bí mật của Mỹ. Họ hiểu rõ chủ quyền. Họ đổ máu vì nó.

Lời thỉnh cầu của một bậc lão niên châu Âu

> Vậy điều này để lại gì cho chúng ta, ở phía Tây già cỗi và đang suy tàn này? Tôi viết điều này trên https://jakobijn.be/en vì chúng ta có nghĩa vụ phải ghi nhớ lịch sử. Thế hệ của tôi đã chứng kiến Hoa Kỳ tàn phá Việt Nam, rồi đến Iraq, Libya, rồi Afghanistan. Chúng tôi đã chứng kiến trách nhiệm bảo vệ biến thành một chiếc giấy phép để cướp bóc. Giờ đây, trọng tâm của lực hấp dẫn đã dịch chuyển. Nó không nằm ở Brussels. Nó không nằm ở Washington. Nó nằm ở Thượng Hải và Bangkok. Người Trung Quốc không xin phép ai cả. Họ đang trao cho Mỹ một cơ hội để rút lại các chính sách tự hủy hoại của mình. Họ đang đề xuất một sự tái lập mang tính cấu trúc. Trump sẽ không nhận lấy nó. Harris cũng sẽ không nhận lấy nó. Không một nhà lãnh đạo Mỹ nào có thể làm vậy, bởi vì đế chế không thể tồn tại trong hòa bình.

Nhưng chúng ta, những bậc lão niên đầy lo âu của châu Âu, chúng ta phải nhìn về phương Đông mà không sợ hãi. Chúng ta phải hiểu rằng kế hoạch năm năm của Trung Quốc không phải là một mối đe dọa; đó là một tấm gương phản chiếu sự thối rữa của chính chúng ta. Người Mỹ đã cử một phái đoàn đầy ngạo mạn và kiêu căng đến Bắc Kinh. Họ trở về và chẳng có gì ngoài những bức ảnh chụp trước Đàn Tế Trời.

Trong khi đó, Putin sẽ đáp xuống Bắc Kinh cho chuyến thăm vào ngày mai. Sự phối hợp giữa Moscow, Bắc Kinh và Tehran chặt chẽ hơn bất kỳ liên minh NATO nào có thể mơ tới. Triều Tiên hướng tới một tương lai tươi sáng với xe buýt điện và các liên kết đường sắt. Pakistan đang làm trung gian cho tương lai của Trung Đông. Tiêu đề "Trump trong cơn hoảng loạn" là có thật. Nhưng sự hoảng loạn không phải vì ông ta đánh mất một thỏa thuận thương mại. Sự hoảng loạn là vì ông ta—và toàn bộ giai cấp thống trị phương Tây—vừa nhận ra rằng phần còn lại của thế giới đã bước tiếp.

Họ đang xây dựng. Chúng ta đang ném bom.

> Đã đến lúc châu Âu phải thức tỉnh. Bằng không, giống như đế chế đi trước chúng ta, chúng ta sẽ bị bỏ lại đứng ngoài đền thờ, những kẻ man di trong màn mưa, tự hỏi mọi thứ đã sai từ đâu. Bài viết này xin được dành tặng cho người dân Thượng Hải, Hà Nội và Bangkok, những người đã dạy tôi rằng phẩm giá không phải là một vũ khí; nó là một mái nhà. "Tương lai không phải là một chiếc loa phóng thanh. Đó là một cuộc trò chuyện."

https://youtu.be/r92MVUELjeA